

DATOS IDENTIFICATIVOS

Arte e espazo social

Materia	Arte e espazo social			
Código	P01G010V01901			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4º	1C
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Bermejo Arrieta, Maria Natividad			
Profesorado	Bermejo Arrieta, Maria Natividad			
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	As cidades constrúense atendendo ás demandas das persoas que as habitan. Desde sempre e conforme as necesidades sociais foron cambiando, a arte ten estado presente no espazo público. Nesta materia, o estudante aprende a interpretar o contexto urbano e a arte que se fai na rúa, desde a promovida polo Estado a calquera outra intervención privada. Executando os exercicios propostos o estudante desenvolve habilidades que lle permiten intervir no espazo urbano desenvolvendo os seus propios proxectos.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A3	Comprensión crítica da responsabilidade de desenvolver o propio campo artístico. Compromiso social do artista
A4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
A45	Habilidade para comunicar e difundir proxectos artísticos
A46	Habilidade para realizar proxectos artísticos con repercusión social e nos medios. Utilizar os recursos de difusión dos proxectos artísticos co fin de potenciar a súa repercusión social
A47	Habilidade para realizar e integrar proxectos artísticos en contextos máis amplos. Desenvolver estratexias de proxección da creación artística para alén do seu campo de actuación
A48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
B13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade
B15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
B16	Compromiso ético profesional.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento das tendencias da sociedade e a cultura contemporáneas.	A1 A2 A5 A6	
Coñecemento das manifestacións artísticas contemporáneas no seu contexto social e cultural.	A5 A6	
Capacidade para entender a arte como manifestación da cultura en que se orixina.	A1 A4	B13 B15
Capacidade para comprender o papel da arte e do artista na sociedade contemporánea.	A1 A3	B16
Capacidade para comprender o discurso creativo como manifestación da cultura contemporánea.	A1 A4 A35	B13
Capacidade crítica de comprensión da cultura contemporánea.	A1 A37	B1 B2
Capacidade de comprender as estruturas e procesos sociais contemporáneos en relación á arte e á cultura.	A1 A4	
Habilidade para integrar o proxecto creativo propio no discurso cultural contemporáneo.	A47 A48	
Habilidade para desenvolver discursos críticos que integren proxectos artísticos na sociedade e a cultura contemporáneas.	A45 A47	
Habilidade para desenvolver proxectos artísticos no espazo social.	A35 A46 A47	

Contidos

Tema

1-Intervencións artísticas no espazo urbano.	-Manuais de boas practicas no espacio urban -Temáticas urbanas. -Convivencia da arte coa actividade urbana cotiá. - Intervencións urbanas internacionais temporais. As Documentas de Kassel. -Estudo da cidade de Pontevedra e das intervencións artísticas no ámbito local - Función dos novos medios de comunicación na difusión e convocatoria de eventos de carácter público.
2-Función da arte no espazo público.	- Interpretación político-social do contexto vinculado á obra de arte. -A carga simbólica da obra de arte. -Función monumental da arte -A arte como propaganda nos réximes autoritarios e democráticos. -Valor económico e simbólico da obra de arte. Financiamento da cultura polo Estado e mecenado privado. -A arte como obxecto de consumo.
3-Prácticas artísticas urbanas á marxe da cultura oficial.	-Papel do artista na sociedade da arte e na sociedade en xeral. -A formación do artista. Liberdade de expresión. Censura e autocensura. -Arte e política. Activismos e intervencións artísticas. -Manifestacións artísticas desde: [a arte, non-arte, a antiarte]. - Intervencións conforme a consignas de actuación respecto a acontecementos de impacto social. -O graffiti

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	6	3.5	9.5
Sesión maxistral	12	0	12
Debates	6	6	12
Traballos tutelados	6.5	0	6.5
Titoría en grupo	10	0	10
Actividades introdutorias	12	0	12
Traballos e proxectos	0	64	64
Estudo de casos/análise de situacións	0	12	12
Cartafol/dossier	0	12	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Presentacións/exposicións	O alumno expón na clase os traballos que realizou e os explica nun tempo duns cinco minutos.
Sesión maxistral	A profesora explica en clase os temas da materia e amosa imaxes en relación a cada tema.
Debates	A profesora entrega un texto que o alumno analiza de forma crítica. Posteriormente e en grupo, débátese as ideas expostas.
Traballos tutelados	Durante o cuadrimestre realízanse catro traballos prácticos que se irán presentando na clase. Tamén se indicarán: a forma de presentación e os tempos de entrega.
Titoría en grupo	Analízase en grupo o desenvolvemento dos proxectos de cada alumno. Tanto os alumnos como a profesora discuten sobre os asuntos formais ou de contido que atinxen aos traballos.
Actividades introdutorias	Despois da formulación de cada exercicio, realízase en clase e en grupo unha "chuvia de ideas", para describir os posibles campos de actuación. Posteriormente, as propostas ordénanse e anótanse.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Realízanse catro traballos prácticos durante o curso. Os traballos han ser tutorizados persoalmente para seren avaliados. Entregarase unha memoria que explique o traballo realizado. Por orde de lista, prográmanse as titorías. Horario de titorías: venres de 8:30 a 14:30

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Valoraranse os seguintes factores: A correcta explicación verbal do traballo realizado no tempo indicado. A calidade do discurso e o atractivo formal da presentación. O uso correcto dos medios técnicos empregados. A autoavaliación do traballo e as respostas ás preguntas formuladas na exposición polos alumnos e a profesora.	10%
Debates	Avaliarase a participación activa do alumno no debate, a interpretación e a análise crítica das ideas expostas.	5%
Traballos tutelados	Valórase a adecuación da obra ao exercicio formulado e á materia, desde o campo do escultórico. No proxecto valóranse os seguintes factores: A elección do método de traballo adecuado. A posibilidade de apertura a novos proxectos e outras vías de traballo. A súa evolución correcta. Na obra valóranse: O risco da proposta; a súa orixinalidade e novidade; a súa contemporaneidade; a resolución técnica e o uso correcto dos materiais empregados. A adecuación sintáctico-semántica, a súa exposición no espazo e a correcta interpretación do contexto.	75%
Titoría en grupo	Avaliarase a participación activa do alumno na análise conceptual e formal do seu propio proxecto e no dos seus compañeiros, así como as achegas de posibles solucións prácticas aos problemas que presenten a resolución dos proxectos expostos.	5%
Actividades introdutorias	Avaliarase a participación activa do alumno na actividade proposta, o interese das ideas que expoña, a súa orixinalidade e a súa pertinencia respecto ao exercicio proposto.	5%

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRUEBA DE EVALUACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE JULIO:

En la segunda convocatoria se han de presentar los trabajos tanto teóricos como prácticos que no se han aprobado o que no han sido presentados en la primera.

Los trabajos presentados en la 2ª convocatoria también han de ser tutorizados.

EXAMEN DE ENERO:

Día 24 de enero, a las 10h.

Bibliografía. Fontes de información

AA.VV., **Documenta kassel 2.007**, Taschen,
AA.VV., **En l'esprit de Fluxus**, Fundación Tapies,

AA.VV., **Guía de buenas prácticas. Proyectos de arte contemporáneo en espacios públicos naturales y urbanos.**, Fundación Montemedio,

---

AA.VV., **Modos de hacer. Arte crítico, esfera pública y acción directa.**, Ed. Universidad de Salamanca,

---

AA.VV., **Sculpture Projects Muenster 2007**,

Andreotti,L. y otros, **Teoría de la deriva y otros textos situacionistas sobre la ciudad**, MACBA y Actar,

---

Atali, Jacques, **Diccionario del s. XXI**, Paidós,

Candela, Iria, **Sombras de ciudad:arte y transformación urbana en Nueva York, 1.970-1.990**, Alianza Forma,

---

Carieri, F., **El andar como práctica estética**, Gustavo Gilli,

---

Garí, Joan, **La conversación mural. Ensayo par una lectura del graffiti**, Los libros de Fundesco,

---

Heinich,N., **La sociología del arte**, Claves. Nueva Visión,

---

Kaprow, Allan, **La educación del des-artista.**, Ardora.,

Krakauer, Siegfried, **La fotografía y otros ensayos. El ornamento de la masa 1.**, Gedisa,

---

Rogers, R., **Ciudades para un pequeño planeta**, G. Gilli,

Sennet, R., **El cuerpo y la ciudad en la civilización occidental**, Alianza,

---

Vaneigem,R., **Nada es sagrado, todo se puede decir.**, Melusina.,

---

Recomendacións
